

İlgili Kanun / Madde
5510.S.SGK/21

T.C
YARGITAY
10. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2007/20136
Karar No. 2009/18
Tarihi: 19.01.2009

- MESLEK HASTALIĞI NEDENİYLE İŞ GÜCÜ KAYBININ 0'A DÜŞMESİ
- FİİLİ ÖDEMELER
- YENİ YASANIN GEÇMİŞE ETKİLİ UYGULANAMAYACAĞI

ÖZETİ: Anayasa Mahkemesi'nin, 21.03.2007 gün ve 26649 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 23.11.2006 gün ve E:2003/10, K:2006/106 sayılı kararı ile 26. maddedeki "...sigortalı veya hak sahibi kimselerin işverenden isteyebilecekleri miktarla- sınırlı olmak üzere..." bölümünün Anayasaya aykırılık nedeniyle iptaline karar verildiği ve işverenin ilk peşin değerli gelir miktarı ile sorumluluğunun değerlendirilmesi gerektiği gözetilerek sonucuna hüküm kurulması gerekirken, mahkemece eksik inceleme ve yanılığlı değerlendirme ile meslek hastalığı nedeniyle iş göremezlik derecesinin %0'a düştüğü gerekçesi ile gelire ilişkin fiili ödemenin davalı işverenden tahsiline karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

5510 sayılı Yasanın 21. maddesiyle yeniden getirilen "sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri tutarlarla sınırlı" tazmin hükmünün, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğü öncesinde gerçekleşen iş kazalarından kaynaklanan rücu tazminat davalarında uygulanmasına olanak veren bir düzenleme bulunmadığı gibi; rücu tazmine ilişkin düzenlemenin, yasanın yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden önce meydana gelen olay ve ilişkilere

uygulanmasını gerektirir yukarıda sıralanan istisnai durumlar kapsamında değerlendirilemeyeceği hukuksal gerçeği de bozma üzerine yürütülecek yargılama sürecinde göz önünde bulundurulmalıdır.

DAVA: Davacı, meslek hastalığı sonucu sürekli iş göremezlik durumuna giren sigortalıya bağlanan peşin değerli gelirler ile yapılan harcama ve ödemeler nedeniyle uğranılan Kurum zararının rücuun ödetilmesini istemiştir.

Mahkeme, ilâmında belirtildiği şekilde isteği hüküm altına almıştır.

Hükmün, davalı Avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine, temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Nesrin Şengün tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

Meslek hastalığı sonucu 24.01.1995 tarihinde %10,2 oranında sürekli iş göremez duruma giren sigortalıya bağlanan gelir ve yapılan ödemeler nedeniyle, Sosyal Sigortalar Kurumu; şimdilik kurum zararının %10'u olan 164.143.422-TL'nin onay, ödeme ve sarf tarihlerinden yasal faizi ile birlikte davalı işverenden tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

Sigortalının işverene karşı açtığı kesinleşmiş tazminat dosyası içeriğinde bulunan, İstanbul Meslek Hastalıkları Hastanesinin 10.02.1995 tarihli raporunda sigortalının gübre sanayinde 20 yıldır işletme operatörü olarak çalıştığı, 25.01.1995-06.02.1995 tarihleri arasında yatarak tedavi gördüğü, yapılan tetkik ve muayeneleri sonucunda 24.01.1995 tarihinden beri istirahatlı sayıldığı, istirahati sonucu 13.02.1995 tarihinden itibaren tozsuz ve dumansız yerde çalışmasının uygun olduğu belirtilmiş, kurum 24.01.1995'de tutulduğu meslek hastalığı nedeniyle sürekli iş göremezlik derecesinin %10,2 olduğunu belirleyerek gelir bağlamıştır. Sigortalının 1998 tarihindeki periyodik muayenesi sonucu normal olduğu belirlenmiş, 18.08.2004 tarihli Üniversite tarafından düzenlenen raporda maluliyetini gerektirecek bulguya rastlanmadığı belirtilmiş, Adli Tıp Kurulunca yapılan tetkik ve muayene sonucunda da meslek hastalığı olmadığı sonucuna varılmış ve bu rapor hükme esas alınarak maddi tazminat talebi reddedilmiş ise de, Adli Tıp Kurulu rapor sonucu iş bu davada hükme elverişli bulunmadığından, rapor içeriği açıklığa kavuşturularak davacının kurumca gelir bağlanmasına neden olan 24.01.1995 tarihinde meslek hastalığının bulunup bulunmadığı ve halen devam edip etmediği önce alınan rapor içerikleri de dikkate alınarak açıklığa kavuşturulduktan sonra şayet meslekte kazanma gücü kayıp oranının 24.01.1995 tarihi itibarıyla %0'a düştüğünün anlaşılması halinde, işverene kusur izafe edilemeyeceğinden davanın reddine, aksi halde, davalı işverenin meslek hastalığının oluşumundaki kusurunun 32 yıl formülü ile belirlenmesinden sonra 506 sayılı Kanununun 26.maddesindeki halefiyet ilkesi uyarınca, Kurumun rücu alacağı; hak sahiplerinin tazmin sorumlularından isteyebileceği maddi zarar

Yargıtay Kararları

(Tavan) miktarı ile sınırlı iken, Anayasa Mahkemesi'nin, 21.03.2007 gün ve 26649 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 23.11.2006 gün ve E:2003/10, K:2006/106 sayılı kararı ile 26.maddedeki "...sigortalı veya hak sahibi kimselerin işverenden isteyebilecekleri miktarla- sınırlı olmak üzere..." bölümünün Anayasaya aykırılık nedeniyle iptaline karar verildiği ve işverenin ilk peşin değerli gelir miktarı ile sorumluluğunun değerlendirilmesi gerektiği gözetilerek sonucuna hüküm kurulması gerekirken, mahkemece eksik inceleme ve yanlış değerlendirme ile meslek hastalığı nedeniyle iş göremezlik derecesinin %0'a düştüğü gerekçesi ile gelire ilişkin fiili ödemenin davalı işverenden tahsiline karar verilmesi usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

5510 sayılı Yasanın 01.10.2008 tarihinde yürürlüğe giren 21. maddesindeki, "İş kazası ve meslek hastalığı, işverenin kastı veya sigortalıların sağlığını koruma ve iş güvenliği mevzuatına aykırı bir hareketi sonucu meydana gelmişse, Kurumca sigortalıya veya hak sahiplerine bu Kanun gereğince yapılan veya ileride yapılması gereken ödemeler ile bağlanan gelirin başladığı tarihteki ilk peşin sermaye değeri toplamı, sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri tutarlarla sınırlı olmak üzere, Kurumca işverene ödettirilir." düzenlemesi üzerinde durma gereği de bulunmaktadır.

"Kanunların geriye yürümesi veya yürümemesi konusunda mevzuatımızda genel bir hüküm yoktur. Ancak, toplum barışının temel dayanağı olan hukuka ve özellikle kanunlara karşı güveni sağlamak ve hatta, kanun koyucunun keyfi hareketlerine engel olmak için, öğretide kanunların geriye yürümemesi esası kabul edilmiştir. Buna göre, gerek Özel Hukuk ve gerekse Kamu Hukuku alanında, kural olarak her Kanun, ancak yürürlüğe girdiği tarihten sonraki zamanda meydana gelen olaylara ve ilişkilere uygulanır; o tarihten önceki zamana rastlayan olaylara ve ilişkilere uygulanmaz. Hukuk güvenliği bunu gerektirir.

Kanunların geriye yürümemesi (geçmişe etkili olmaması) kuralının istisnalarından birini, beklenen (ileride kazanılacağı umulan) haklar oluşturmaktadır. Kamu düzeni ve genel ahlaka ilişkin kurallar yönünden de kanunların geriye yürümesi söz konusudur. Yargılama hukukunu düzenleyen kanunlar da, ilke olarak geçmişe etkilidir (Prof. Dr. Necip Bilge, Hukuk Başlangıcı, 14. Bası, Turhan Kitabevi, Ankara, 2000, sh: 193-194; Prof. Dr. A. Şeref Gözübüyük, Hukuka Giriş ve Hukukun Temel Kavramları, 18.Bası, Turhan Kitabevi, Ankara 2003, sh: 73)." (HGK 13.10.2004 t., 2004/10-528 E., 2004/533 K.)

5510 sayılı Yasanın 21. maddesiyle yeniden getirilen "sigortalı veya hak sahiplerinin işverenden isteyebilecekleri tutarlarla sınırlı" tazmin hükmünün, 5510 sayılı Yasanın yürürlüğü öncesinde gerçekleşen iş kazalarından kaynaklanan rücu tazminat davalarında uygulanmasına olanak veren bir düzenleme bulunmadığı gibi; rücu tazmine ilişkin düzenlemenin, yasanın yürürlüğe girdiği 01.10.2008 tarihinden önce meydana gelen olay ve ilişkilere uygulanmasını gerektirir yukarıda sıralanan istisnai durumlar kapsamında değerlendirilemeyeceği

Yargıtay Kararları

hukuksal gerçeği de bozma üzerine yürütülecek yargılama sürecinde göz önünde bulundurulmalıdır.

0 hâlde, davalı vekilinin bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Temyiz edilen hükmün yukarıda açıklanan nedenlerle **BOZULMASINA**, temyiz harcının istek halinde davalıya iadesine, 19.01.2009 gününde oybirliğiyle karar verildi.